

Werkt voor provincies

Discussiememo vervolg wolvenbeleid

Van	5.1.2.e
Afgestemd met	5.1.2.e
Aan	IPO wolvenwerkgroep
C.c.	
Datum	5 september 2023
Onderwerp	Vervolg wolvenbeleid
Bijlage(n)	

Kern van het onderwerp

Gelet op de gewijzigde bestuurlijke situatie is het goed om 'in stilte, achter de schermen' te verkennen welke gevolgen dit kan hebben voor het wolven dossier. Deze memo stelt daarom vooral de vraag: hoe nu verder. Gaan we door op de ingezette weg of niet?

Achtergronden

Terugblikkend zijn we halverwege vorig jaar gekomen met een concept wolvenplan. Dit is echter nooit verder gekomen dan een werkdocument omdat vervolgens op 26 januari 2023 bestuurlijk besloten is om met een Addendum en aangepaste interventierichtlijnen te komen. Deze zijn op 13 april 2023 vastgesteld.

In maart 2023 hebben provinciale staten verkiezingen plaatsgevonden die hebben geleid tot nieuw samengestelde colleges van Gedeputeerde Staten met bijbehorende provinciale coalitieakkoorden. Op 22 november dit najaar volgen landelijke verkiezingen voor de tweede kamer en volgt een nieuw kabinet. Kortom een situatie waarin politiek en bestuurlijk veranderingen gaande zijn.

Deze memo stelt eerst de vraag of en hoe nu verder met een Interprovinciaal wolvenplan en gaat daarna in op wat er aan huidige uitgangspunten voorligt en welke mogelijke aanpassingen e.d. wellicht denkbaar zijn.

Wel of geen Interprovinciaal wolvenplan?

Voortgaan op de ingezette lijn hoeft niet vanzelfsprekend te zijn. De eerste vraag die we eens zouden moeten bespreken, is er nog wel behoefte is aan een gezamenlijk opgesteld Interprovinciaal Wolvenplan? Is dat een vraag en/of keuze die bestuurlijk speelt?

Wat zijn mogelijke andere of aanvullende wensen? Worden ingezette beleidskeuzes beïnvloed door andere politieke keuzes? Op basis van nu bekende provinciale standpunten is bekend dat er

vanuit enkele provincies wensen zijn geformuleerd. (zie analyse coalitieakkoorden). Geeft dit aanleiding tot veranderende opvattingen voor het wolvenplan?

Proces vervolg

Om alsnog te komen tot een geactualiseerd wolvenplan zijn nog wel enkele stappen nodig. Er is eerder (bestuurlijk) bepaald dat nog een aantal onderwerpen nader zullen moeten worden uitgewerkt, er is nog lopend en nog te starten onderzoek gaande, er zijn mogelijk nieuwe aandachtspunten die kunnen worden meegegeven, bijv. voortkomend uit jurisprudentie.

De nieuwe bestuurders dienen te worden geïnformeerd over de stand van zaken en bevraagd op hoe men nu verder zou willen. Dat alles kost enige tijd en evt. overleg momenten dienen nog te worden ingepland.

Nieuw Interprovinciaal wolvenplan 2024 (WP24)

De vraag hierbij is specifiek indien we inzetten op een nieuw wolvenplan, zo ja op welke punten dient het wolvenplan te worden aangepast, aangevuld en/of gewijzigd?

Toegezegde uitwerkingen/aanvullingen

Bij de BAC VP bespreking van 26 januari 2023 respectievelijk 13 april 2023 is aangegeven dat een aantal onderwerpen nog nader zal worden uitgewerkt. Dit mede vanwege de recente ontwikkelingen en de daaruit voortkomende vragen en onderzoeksopdrachten meer tijd. In ieder geval dient een geactualiseerd wolvenplan in te gaan op een aantal eerder geagendeerde uit te werken onderwerpen. Dit zijn:

1. Rol van gemeentes

Nadere uitwerking wordt gegeven aan de rol, bevoegdheden en communicatie van gemeentes i.v.m. de openbare orde, veiligheid en maatschappelijke onrust.

2. Communicatieplan

Verdere invulling zal plaatsvinden van de communicatiestrategie en bijbehorende middelen. Het gaat daarbij op beleidscommunicatie, communicatie over schade, monitoring en preventie, publiekscommunicatie en ecologische communicatie.

3. Juridische aspecten

Een verduidelijking Juridische aspecten voor verruiming van de evt. mogelijkheden beheer. Mede n.a.v. onderzoek provincie Drenthe. In samenhang met de uitkomsten van evt. (internationale) discussies over de beschermingsstatus van de wolf.

4. Internationaal wolvenplan

Mede op initiatief van LNV worden de mogelijkheden voor internationale samenwerking nader uitgewerkt.

5. Onderzoekresultaten

De onderzoeksuitkomsten van onder andere onderstaande onderzoeken zullen in het nieuwe wolvenplan worden verwerkt.

a. Habitatsgeschiktheidsonderzoek

Habitatsgeschiktheidsanalyse voor Nederland. Op basis van ecologische modellen wordt een analyse gemaakt van welke gebieden in Nederland meer of minder geschikt zijn voor wolven. Onderzoeksopdracht is door LNV gegeven.

b. Populatieontwikkeling en samenstelling

Dit onderzoek zou meer zicht moeten bieden op de landschapsecologische en populatietechnische aspecten van de ontwikkeling en de verspreiding van wolven in Nederland. Daarbij wordt vanuit internationaal perspectief gekeken naar samenhang met en de ontwikkeling en de verspreiding van de wolvenpopulaties in Europa. De opdracht moet nog worden uitgewerkt.

c. Analyse van predatie op runderen en paarden en de preventie daarvan.

Dit onderzoek zal zicht bieden op beleid ten aanzien van de bescherming runderen en paarden. Mede gebaseerd op hoe elders de predatie op grote hoefdieren plaatsvindt en welke preventieve maatregelen daarvoor denkbaar zijn. De opdracht is verstrekt en loopt

6. Wolvendialoog

Afhankelijk van de voortgang van de, in opdracht van LNV, door de Raad voor DierAangelegenheden (RDA) beoogde 'wolvendialoog' is het denkbaar dat ook mogelijke (tussentijdse) uitkomsten hiervan in het nieuwe wolvenplan kunnen worden verwerkt.

7. Nadere uitwerking van de handelingsrichtlijnen

Richtlijnen over hoe te handelen in probleemsituaties en bij probleemwolven zijn essentieel. De wens is te komen tot een goed uitgewerkte set van richtlijnen waardoor protocollen en escalatieladders helder zijn. Dit geldt in ieder geval voor het handelingsprotocol wolf-vee. Maar kan werkende weg ook betrekking hebben op de overige richtlijnen.

8. Uitkomsten verkenning van 'wolf inclusieve pakketten' in het licht van vergoedingen voor arbeid en in directe kosten.

In samenwerking met de sector worden de mogelijkheden verkend van gesubsidieerde beheerpakketten waarmee ook op lange termijn aan veehouders een bijdrage kan worden geleverd aan de inzet en onderhoud van preventieve maatregelen.

Eventuele overige aspecten

Ervaringen nemen toe en ontwikkelingen gaan door ook in meer praktisch opzicht, dat vergt ook op andere aspecten misschien wel aanvulling of actualisatie. Soms nu te voorzien maar wellicht komen er ook nog nieuwe onderwerpen naar boven. Hierover zullen we nog nader moeten beslissen en bezien of het nodig is dergelijke zaken op te nemen of niet.

Alvast wat mogelijke suggesties:

- Het is denkbaar dat de beleidsruimte van het "wettelijk kader" dient te worden aangepast. Waar nodig is aanpassing naar de Omgevingswet wel aan de orde.
- Het lopende en mogelijk nog komende onderzoek en advies (zie hiervoor onder 5) zal tot aanvullende of nieuwe inzichten leiden en ook een plek moeten krijgen in een nieuwe wolvenplan.
- Dat geldt eveneens voor het opnemen van een samenvatting van het meerjarenverslag wolf.
- Natuurbegrazers incl. zorgplicht, Natuurbegrazing (onderzoek?)

Met opmerkingen [J01]: Je bedoelt de onderzoeken hierboven onder 5?

- Inzet Kuddebeschermingshonden: hoe is dit geregeld: losloopverbod, aansprakelijkheid, conflicten KBH en recreant, hond dood wolf wat dan?
- Omgang met recreatie/recreanten (zorg over veiligheid)
Wandelaars, ruiters, Honden en paarden etc.
- N.a.v. discussie over hybride wolven, kunnen we dit nader specificeren?
- Populatieontwikkelingen i.r.t. de (gunstige) staat van instandhouding
- Suggesties meegeven voor actieve wolvenbeschermingsmaatregelen.
- Een lange termijn perspectief nader duiden (LOW wens)
- p.m.

Tot slot: nieuwe beleidspunten?

Zijn er nu nog niet voorziene aanvullingen of wijzigingen waarvan u denkt dat deze een rol gaan spelen in het wolvenbeleid?